

Rakvere riigigümnaasiumi õppekava üldosa lisa**Rakvere Riigigümnaasiumi õpilaste tagasisidestamise kord**

Rakvere Riigigümnaasiumi õpilaste tagasisidestamise kord asendab hindamise korda põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning gümnaasiumi riikliku õppekava tähenduses.

Õpilaste tagasisidestamise korra eesmärgiks on selgitada, miks, kuidas ja millisel viisil tagasisidestatakse õpilasi õpingute edenemise kohta, millistel tingimustel toimub järelevastamine, järgmisse klassi üleviimine ja gümnaasiumi lõpetamine.

Tagasisidestamine toimub vastavalt seatud kursuse või õpitegevuse eesmärkidele, kogudes selleks teavet, seda analüüsid ning õpilasele arusaadavalt edastades infot tema õpingute edenemise ja arengu kohta.

1. Tagasisidestamise põhimõtted

Õpilaste tagasisidestamine põhineb õpilaste eneste seatud eesmärkide täitmisel põhineval eneseanalüüsil ja õpetaja poolt kogutud ja analüüsitud andmestikul õpilase edenemise kohta kursuse või õpitegevuse eesmärkide täitmisel. Tagasisidest selgub, millisel määral on õpilane täitnud õpiülesande, millistes aspektides on jäänud eesmärk saavutamata ja millised on tema edasised arenguvõimalused. Tagasiside peab olema õpilasele mõistetav, tema edasist arengut toetav. Lisaks õpetajale annavad õpilasele tagasisidet ka teised koolipere liikmed, valikainete juhendajad, selleks kutsutud isikud (näiteks Uurimus- ja praktilise töö (UPT) tagasisidestaja). Vajadusel lisatakse õpetajapoolsele tagasisidele hinne.

2. Hindamisel kasutatavad hinded ja märged.

Rakvere Riigigümnaasiumis rakendatakse hindamises eristavat (viiepallisüsteem) ja mitteeristavat (“õpieesmärgid on saavutatud, arvestatud - AR”, “õpieesmärgid pole saavutatud, mittearvestatud - MA”), hindamissüsteemi. Koolis kasutatav hindedüsteemi kirjeldus vastab gümnaasiumi riiklikus õppekavas § 17 kirjeldatud hindamissüsteemile:

Hinne “5”, ehk “väga hea” - 90-100% eesmärgist saavutatud;

Hinne “4”, ehk “hea” - 75-89% eesmärgist saavutatud;

Hinne “3”, ehk “rahuldav” - 50-74% eesmärgist saavutatud;

Hinne “2”, ehk “puudulik” - 20-49% eesmärgist saavutatud;

Hinne “1”, ehk “nõrk” - 0-19% eesmärgist saavutatud.

Lõpetamata, tähtjaks esitamata kohustuslik õpiülesanne või tähtjaks välja panemata kursusehinne märgitakse kokkuleppeliselt õppeinfosüsteemis Stuudium (edaspidi Stuudium) tähisega „MH”. Kui järelvastamine on kokkulepitud tähtjaks sooritamata, asendatakse märke „MH“ hindegaga „1“ (nõrk) või hinnanguga „MA“. Kursuse märke „MH“ asendatakse kursusehindegaga selle trimestri viimasel tööpäeval, millisel kursus või õpitegevus lõppes või vähemalt kaks päeva enne õppenõukogu. Stuudiumis kasutatavate tähiste selgitused:

T - tegemata töö

MH - mitte hinnatud kursus koos õpetaja poolse kommentaariga, millised tingimused tuleb õpilasel hinde saamiseks täita.

K - kodune töö tegemata

! - märkamine koos õpetaja kommentaariga

H - hiline mine

P - puudub

D - distantsope (sh põimõpe, veebiõpe)

3. Hindamise põhimõtted

Õpitulemusi hinnatakse kokkuvõtvalt viiepallisüsteemis ning kursusehinnete alusel kooliastmehinnetega. Hindamiskriteeriumite valikul on õpetaja vaba, kui neid ei ole eelnevalt selgitatud, lähtutakse gümnaasiumi riikliku õppekava § 17.

Lõimitud õpitegevuste, valikainete ja õpiprojektide tagasisidestamine ning hindamine toimub trimestri lõpus toimuval tagasisidenädalal. Nimetatud õpitegevuste tagasisidestamine toimub samal nädalapäeval, mis trimestri vältel toimus tagasisidestatav õpitegevus. Tagasisidestamise käigus toimub õpieesmärkide saavutamise põhjalikum hindamine, kasutades erinevaid hindamise vorme ja andes õpilastele põhjalikumalt tagasisidet tema osalemise, panustamise ja vastutuse võtmise kohta õpitegevuses. Õpilastel on võimalik põhjalikumalt hinnata enda edenemist selle õpitegevuse käigus ning anda tagasisidet ka kaasõpilastele.

Iga trimestri alguses otsustatakse, millised sellel trimestril toimuvate kursuste tagasisidestamine ja hindamine toimub tagasiside nädalal.

Ülejäänud kursuste tagasisidestamine ja hindamine toimub jooksvalt kursuse käigus. Õpilasi teavitatakse kursuse tagasisidestamise korraldusest esimeses tunnis.

Kursuse või õpitegevuse alguses lepivad osalejad (õpilased ja õpetajad) kokku eesmärgid, nende saavutamise tunnused, tagasisidestamise viisid ning vajadusel hindamise põhimõtted. Need kokkulepped kajastatakse Stuudiumis esimese tunni kirjelduses.

Õpetaja ettepanekul võib toimuda kursuse vältel täiendavad põhjalikumad teemat kokku võtvad kirjalikud või suulised tagasisidestamised, milleks valmistumine eeldab õpilastelt mahukat eeltööd tunnivälisel ajal ja mis vältavad kauem kui 20 minutit. Õpilastele antakse tagasisidestamisest piisavalt varakult teada ning sellised tagasisidestamised lisab õpetaja Stuudiumis vastavasse graafikusse, arvestusega, et üldiselt ühel päeval tohib olla vaid üks selline tagasisidestamine.

Lõimitud õpitegevuse puhul lepitakse eraldi kokku iga lõimitud aine õpiväljundite saavutamise tagasisidestamise ning hindamise viisid. Õppeaine kursuse koondhinne võib kujuneda erinevate kursuste ja õpitegevuste käigus saavutatud õpiväljundite hinnete integreerimisel.

Kõik hinded hakkavad kehtima hetkest, mil need Stuudiumisse kantakse. Hinded kantakse sellele kuupäevale, millal hinnatav töö toimus.

Riikliku õppekava kohustuslike kursuste õppeainetes, lisatakse õpilase tagasisidele ka hinne. Kohustuslike koolipoolsete kursuste, valikmoodulite ning õpiprojektide puhul kasutatakse üldjuhul mitteeristavat hindamist (“õpieesmärgid on saavutatud”, “õpieesmärgid pole saavutatud”, (vastavalt Gümnaasiumi Riiklikus Õppekavas sätestatud “Arvestatud”, “Mittearvestatud” tähenduses)).

Lapsevanematel on võimalik tutvuda hindamise korraldusega kooli kodulehel, vajadusel tutvustatakse õpitulemuste hindamise põhimõtteid ja korda lapsevanemate koosolekul või individuaalselt. Õpilasel (alaealise õpilase puhul lapsevanemal/eestkostjal) on õigus vaidlustada kontroll-, arvestus- või vastav järeltöö ning kursuse hinne viie õppepäeva jooksul alates hinde fikseerimisest Stuudiumis.

Hinde vaidlustamiseks küsib õpilane täiendavat informatsiooni esmalt õpetajalt; kui erimeelsus ei lahene, esitatakse vastavasisuline kirjalik taotlus õppejuhile. Vaidlustamine on individuaalne ning selle lahendamine toimub reeglina õpilase (ja õpilase vanema/eestkostja), õppejuhi ning õpetaja koostöös; vajadusel kaasatakse tööle hinnangut andma eksperdina õpetaja, kes töö koostamisel ja parandamisel ei osalenud ning vajadusel mentor. Kool teeb otsuse kümne tööpäeva jooksul ja teavitab sellest nii õpilast kui vanemat/eestkostjat.

4. Õpitulemuste hindamine

Hindamisel arvestatakse õppeaine eripära. Hindes ei kajastu õpilase käitumine ja suhted õpetajaga. Õpilane on kohustatud läbima kõik õppeaastaks määratud või valitud kursused ja õpiprojektid. Hindelise töö tulemus kantakse Stuudiumi hiljemalt seitsme tööpäeva jooksul pärast töö sooritamist, kui pole teisiti kokku lepitud. Kui töö sooritamise või hindamise käigus tuvastatakse akadeemilise aususe põhimõtete eiramine ehk ebaausate võtete kasutamine, võib vastava õpiülesande eesmärkide täitmist lugeda “mitte saavutatuks” ning hinnata hindegas „nõrk“ (1).

5. Konsultatsioon ja nõustamine

Õpilasel on võimalik saada eduka õppimise planeerimiseks juhiseid ja tuge vastavalt omavahelisele kokkuleppele kaasõpilastelt, mentorilt, õppenõustajalt, õppejuhilt, direktorilt.

Gümnaasiumi eesmärk on jõuda olukorrani, kus õpilased saavutavad õpieesmärgid kooli- ja riiklikus õppekavas taotletud vähemalt piisaval tasemel aktiivselt ja pühendunult koolitundides osaledes ja iseseisvalt töötades.

Konsultatsioon on erandkordne täiendav õpitegevus olukordadeks, mille kujunemine pole olnud õpilase vaba valik või kui konsultatsiooni vajadus on tekkinud seoses gümnaasiumi esindamisega koolile olulistel tegevustes. Konsultatsiooniks valmistub õpilane iseseisvalt töötades, konsultatsioon on õpilase poolsete konkreetsete arengut toetavate ja õpitavast arusaamiseks vajalikele küsimustele vastuse saamise koht. Konsultatsioon ei ole järeleaitamise tund.

Kui riiklikus õppekavas on määratud vastavat ainekursust enam kui üks, selgitab aineõpetaja vajadusel esimese kursuse või õpitegevuse käigus välja õpilaste eelteadmised vastavas aines ning annab hinnangu, kas need on piisavad vastava aine õpieesmärkide saavutamiseks kooli- ja riiklikus õppekavas taotletud vähemalt piisaval määral. Vajadusel soovitab aineõpetaja abikursuse läbimist, et ennetada võimalikke õpiraskusi. Võimaluse korral korraldab gümnaasium abikursuseid.

Individuaalne õppekava koostatakse haridusliku erivajadustega õpilasele, kelle andekus, õpiraskused, tervise seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestvuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas. Õpilasele individuaalse õppekava koostamise taotluse võib esitada õpilane, lapsevanem/eestkostja, õpetaja, mentor või õppejuht. Individuaalse õppekava koostab hariduslike erivajadustega õppe koordineerija koostöös aineõpetaja ja mentoriga. Individuaalse õppekava rakendamise kinnitab direktor käskkirjaga.

Õpilase õpiraskuse ilmnemisel toetab õpilast ja/või õpetajat õppenõustaja. Protsessi kaasatakse vajadusel mentor ja lapsevanem(ad). Õppenõustaja pakub esmast nõustamist ja tuge õpitegevuste planeerimisel ning tõhustamisel.

6. Järelevastamine

Järelevastamine on õpilase võimalus uuesti näidata õpieesmärkide saavutatust. Järelevastamist hinnatakse samaväärselt õigeaegselt sooritatud tööga. Kehtima jääb viimane hinne.

Hindelised tööd planeerib õpetaja vastavalt õpitegevuse ülesehitusele ja on vajalikud selleks, et jälgida õpingute edenemist ning, et olla veendunud, et õpilased on valmis jätkama järgmise etapiga. Seetõttu on oluline, et õpilane, kes soovib järelevastata, teeks seda esimesel võimalusel. Seepärast saab õpilane järelevastata kümne tööpäeva jooksul alates esimese hinde märkimisest Stuudiumisse.

Trimestri lõpus arvestuste nädalal mittepiisavalt sooritatud õpitulemust on võimalik järele vastata kümne tööpäeva jooksul.

Järelevastamine toimub reeglina kord nädalas. Selle viib läbi üldjuhul õpikeskuse koordinaator või teda asendav kooli töötaja, kellele õpetajad annavad ettevalmistatud järeltööd, vastavalt järelevastamisel registreerunud õpilaste vajadustele.

Õpilased registreerivad järelvastamisele Stuudiumi kaudu, kust on ka leitav info järelvastamiste kohta.

Ainespetsiifikast tulenevalt võib järelvastamist läbi viia ka aineõpetaja. Sellisel juhul on õpilasel võimalik järele vastata ühel korral.

Õpilane teavitab õpetajat enne järeltöö toimumist, kui ta ei saa registreeritud ajal järeltööl osaleda.

7. Kursuse tulemuse kujunemine ja täiendav järelvastamine

G1 ja G2 õpilane, kelle õppeaasta kursusehinded on vähemalt „rahuldavad“ ja „õpieesmärgid on saavutatud“, viiakse üle järgmisse klassi enne õppeaasta lõppu.

Kui kursuse lõpus on G1 ja G2 klassi õpilasel nõutavad õpitulemused saavutamata, antakse õpilasele täiendav järelvastamise võimalus kümne tööpäeva jooksul pärast kursuse lõppu.

Õppenõukogu loal on G1 ja G2 klassi õpilasel võimalus 3. trimestri järgselt käesoleva õppeaasta üht „hea“ „rahuldava“ või „mitte rahuldava“ tulemusega kursust järele vastata. Selleks tuleb esitada avaldus koos põhjendusega õppejuhile ja aineõpetajale hiljemalt 3. trimestri lõpuks. Kui avaldus rahuldatakse, lepib õpilane õpetajaga kokku mõlemale osapoolale sobiva järelvastamise aja.

Järelvastamisel saadud kursusehinne asendab varasema hinde, Stuudiumis kirjutatakse kommentaari lahtrisse järelvastamise kuupäev.

Õpilase järgmisse astmesse üleviimise otsustab õppenõukogu. Võlgnevuste korral arutatakse iga õpilase juhtumit õppenõukogus, kus langetatakse otsus edasise suhtes. Üldjuhul on järgmisesse kooliastmesse üleviimise eelduseks kõigi kooliaasta jooksul toimunud kursuste ja õpitegevuste õpieesmärkide saavutamine kooli- ja riiklikus õppekavas taotletud vähemalt piisaval tasemel. Õppenõukogul on õigus lubada erandkorraliste, õpilase tahtest sõltumatute asjaolude korral õpilast täiendavale õppetööle, kuid mitte rohkem kui kahe õppeaine raames.

8. Kokkuvõttev hindamine

Õpilase õpitulemusi õppeaines hinnatakse kursusehinnete alusel kooliastmehindega. Kooliastmehinde väljapanemise põhimõtteid jagab õpetaja esimese kursuse alguses. Kooliastmehinde paneb välja õpetaja kursusehinnete alusel. Kui õpilasele antakse võimalus saada täiendavaid konsultatsioone ja kursust järele vastata, siis pannakse hinne välja pärast järelvastamist. Iga õppeaine kooliastmehinne pannakse välja vahetult pärast selle õppeaine viimase kursuse lõppemist. Kooliastmehinded peavad õpilasel olema „õpieesmärgid on saavutatud“, „rahuldavad“, „head“ või „väga head“. Õppeaines, milles toimub riigieksam (eesti keel, võõrkeel, matemaatika), pannakse G3 klassi õpilasele kooliastmehinne välja enne riigieksami toimumist.

9. Teiste õppeasutuste hinnete ülekandmine

Teistest koolidest õppeaja jooksul G1, G2 või G3 klassi õppima asunud õpilasel kantakse üle nende riiklikus õppekavas ettenähtud ainekursuste hinded, mis eelmises koolis on läbitud. Neid hindeid arvestatakse ka kooliastme hinde panemisel. Kui riiklikus õppekavas ettenähtud kursused pole eelmises koolis läbitud ja Rakvere Riigigümnaasiumi tunnijaotuskava järgi neid kursuseid antud klassis enam ei õpetata, läbib õpilane need individuaalse õppekava alusel. Valikkursuste hinded kantakse üle õpilase avalduse ja kursuse läbimist tõendavate dokumentide alusel.

Gümnaasiumi praktikate ning kooli partnerite juures (kõrgkoolid jt) toimuvate hinnatavate tööde puhul järelevastamist gümnaasium ei korralda.

10. Gümnaasiumi lõpetamine

Gümnaasiumi lõputunnistus antakse õpilasele:

- 1) kes on läbinud vähemalt 96 kursust ja kelle kursuste ja kooliastmehinded on vähemalt „rahuldavad”, koolipoolsete kohustuslike kursuste, valikkursuste ja õpiprojektide puhul „õpieesmärgid on saavutatud”;
- 2) kes on sooritanud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses kirjeldatud tulemustega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid (või viimasega võrdsustatud rahvusvaheliselt tunnustatud eksami);
- 3) kes on sooritanud küpsuseksami (mille nõuded kehtestab kool koolieksami juhendiga) vähemalt tulemusele „õpieesmärgid on saavutatud”; 2022/23 õppeaastal kes on sooritanud koolieksami vähemalt tulemusele rahuldav.
- 4) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul uurimis- või praktilise töö vähemalt tulemusele „rahuldav”.

Käesoleva korra koostamisel on olulisel määral eeskuju võetud Saaremaa Gümnaasiumi ja Põlva Gümnaasiumi hindamise kordadest.